

[Helveg Petersen.]

de enkeltpersoner, der skal virke med problemerne i det daglige, altså seminariernes lærere. Vi er her på et område, hvor det er de individuelle kvaliteter, der tæller.

Der er i sommerens diskussion om dette emne rejst megen kritik imod enkeltheder. At forslaget til fagrækken måtte blive mødt med kritik, kunne vi sige os selv; der kan ikke opstilles en fagrække, der ikke vil kunne kritiseres. Det forekommer mig, at den måde, man i læreruddannelsesudvalget har arbejdet med problemerne på, er logisk og følgerigtig. Der er med den fordeling af fagene og den filosofi, der ligger bag klasse-lærerbegrebet o. s. v., formelt taget hensyn til det 10-årige uddannelsesløb, læreruddannelsen i dette øjeblik skal dække. Kan vi i udvalget finde en bedre og mere hensigtsmæssig løsning på disse problemer, må vi gøre det. Vi må se på indholdet af klasse-lærerfagene og på de andre obligatoriske områder. Vi må se på småbørnsundervisningen og på de pædagogiske specialer i øvrigt. Man har i sommerens løb fra flere sider peget på, at aldersgruppen fra 3. til 7. klasse blev forsømt. Jeg er parat til, at vi ser på dette spørgsmål i udvalget. Vi må se på problemerne, der knytter sig til linjeundervisningen og til de supplerende kursus, tillægsfagene, undervisningen i studiekredse o. s. v., og vi skal ved vurderingen af alt dette være klar over den fare for spredning, der ligger i de mange krav om fag og faglige områder. Vi kan undgå faren, hvis vi bevidst sætter ind på det.

Der er to principielle betragtninger fra sommerens debat, som jeg mener vi bør se på her ved første behandling, og i hvert fald den ene af dem har allerede været stærkt fremme; det er det problem, der knytter sig til de musiske fag: formning, sang, musik og andre fagområder, der giver særlige muligheder for virke- og skabertrang, for fantasien. Det er blevet sagt, at vi ikke giver de musiske fag, hvad vi burde give dem i folkeskolen, og de, der var med ved udarbejdelsen af den blå betænkning, vil nok give kritikken ret heri. Men her må man ikke glemme, hvilket pres vi var under. Enhver, der husker behandlingen af 1958-loven, vil vide, hvordan der ud over landet blev talt advarende om den sænkning af niveauet, nyordningen efter manges

mening ville medføre. Der måtte ikke — sagde man — slækkes på kravene om dygtiggørelse, og dette pres forplantede sig til læseplansudvalget.

Spørgsmålet er, om de musiske fag har en tilstrækkelig stærk placering i forslaget, om der er forudsætninger i forslaget for, at en udvikling af disse fagområder kan finde sted i folkeskolen. Det er vel ikke alene et spørgsmål om timetal, men også et spørgsmål om indhold og om de former, hvorunder disse indslag gives, og her tror jeg at ministerens forslag om kontakten mellem studieplanudvalget og kulturudvalget under kulturministeriet vil kunne få væsentlig betydning.

Debatten om de musiske fag afspejlede i øvrigt den dobbelthed, hvori vi også på dette område befinder os. Vi erkender betydningen af undervisningsfag og undervisningsmetoder, der tager hensyn til den menneskelige udvikling, som de musiske fag har særlige forudsætninger for at fremme. Men over for det står effektiviseringskravene, der igen hænger sammen med vore krav til tilværelsen. Levofoden skal hæves, produktionen skal øges, og vor konkurrenceevne skal styrkes; vi skal kunne hævde os, klare os over for andre lande. Vi skal kunne skaffe flere goder til os alle sammen. Alt det er jo i helt dominerende grad baggrunden for de fleste af de debatter, der føres her i det høje ting, og det svarer vel i mangt og meget til den debat, der føres ude omkring, til den almindelige indstilling.

Det er rigtigt, at de musiske fag — hvis måden, der undervises på, ellers er rigtig — rummer særlige muligheder, men i øvrigt er det da heldigvis således, at bogstavelig talt alle fag kan give oplevelser, kan føre til en sådan grad af optagethed og indlevelse, at det fremmer og styrker den menneskelige udvikling. I denne forbindelse vil jeg gøre en enkelt bemærkning om samtidsorientering, der indgår som et obligatorisk element.

Tanken om at give seminarieløverne idéhistorie og at tage problemerne op i de fag, den berører, er udmærket, men der må gøres den tilføjelse, at hvis man skal lede de unge ind til forståelse af samfundsproblemerne, så må det gennemsyre undervisningen på seminariet som helhed, så må det være et perspektiv, der knytter sig også til andre fag, ja, til mange af de funktioner, der